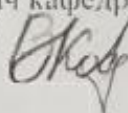

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет юридичний
Кафедра цивільного права та процесу

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри
цивільного права та процесу
юридичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №1 від 29 серпня 2022 року)

Завідувач кафедри цивільного права та
процесу проф. Володимир КОССАК

Силабус з навчальної дисципліни
«Здійснення і захист цивільних прав»,
що викладається в межах ОПН «Право»
другого магістерського рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 081 «Право»

Львів - 2022

Назва дисципліни	Здійснення і захист цивільних прав
Адреса викладання дисципліни	Вулиця Січових Стрільців, 14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра цивільного права та процесу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»
Викладачі курсу	Коссак Володимир Михайлович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права та процесу; Герц Алла Анатоліївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права та процесу; Якубівський Ігор Євгенович, доктор юридичних наук, професор кафедри цивільного права та процесу.
Контактна інформація викладачів	Електронні адреси: volodymyr.kossak@lnu.edu.ua ; alla.herts@lnu.edu.ua ; ihor.yakubivskyi@lnu.edu.ua Посилання на сторінки викладачів: https://law.lnu.edu.ua/employee/kossak-volodymyr-myhajlovyh ; https://law.lnu.edu.ua/employee/herts-alla-anatolijivna ; https://law.lnu.edu.ua/employee/yakubivskiy-ihor-evhenovych .
Консультації по курсу відбуваються	Відповідно до графіку, який затверджується на засіданні кафедри цивільного права та процесу (вулиця Січових Стрільців,14, ауд.306)
Сторінка дисципліни	https://law.lnu.edu.ua/department/kafedra-cyvilnogo-prava-ta-procesy
Інформація про дисципліну	«Здійснення і захист цивільних прав» є навчальною дисципліною, що передбачає вивчення основних теоретичних і прикладних проблем, які стосуються динаміки суб'єктивних цивільних прав у площині регулятивних та охоронних правовідносин. Розглядаються питання щодо виникнення суб'єктивних цивільних прав, їх здійснення та припинення. Крім цього значна увага приділена механізму захисту суб'єктивних цивільних прав.
Коротка анотація дисципліни	Курс «Здійснення і захист цивільних прав» є нормативною дисципліною зі спеціальності 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Дисципліна передбачає вивчення підстав виникнення цивільних прав; здійснення цивільних прав; межі здійснення і припинення цивільних прав; захист цивільних прав та інтересів. Значна увага приділяється особливостям захисту речових прав та зобов'язально-правовим способам захисту цивільних прав.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення курсу «Здійснення і захист цивільних прав» є формування теоретичних знань та практичних умінь і навичок щодо тлумачення і застосування цивільно-правових норм, які регулюють здійснення та захист суб'єктивних цивільних прав, виявлення проблем у правовому регулюванні цивільних правовідносин та відшукування способів їх вирішення. Основними завданнями вивчення дисципліни «Здійснення і захист цивільних прав» є аналіз Цивільного кодексу України, інших актів цивільного законодавства України, міжнародних договорів, актів узагальнення судової практики, постанов Верховного Суду, навчальної та монографічної літератури; вирішення аналітичних завдань та практичних казусів; набуття навичок щодо розв'язання проблем, пов'язаних із захистом цивільних прав та тлумачення нормативно-

	<p>правових актів; вміння надавати кваліфіковані висновки і консультації та складати проекти документів, що стосуються здійснення та захисту цивільних прав.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Оновлення цивільного кодексу України: формування підходів»: колективна монографія. За ред. проф. Довгерта А.С. і проф. Харитонова Є.О. - Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2020.-674с. 2. Коссак В.М. Реалізація суб'єктивних цивільних прав особи в умовах пандемії. В монографії "Права приватної особи в умовах пандемії COVID-19: проблеми здійснення і захисту" Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2020.-с.65-77 3. Концепція оновлення Цивільного кодексу України. Київ: АртЕк, 2020. – 128 с. 4. Кот О. О. Здійснення та захист суб'єктивних цивільних прав: проблеми теорії та судової практики: монографія. Київ: Алерта, 2017. 494 с. 5. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу: монографія / за заг. ред. Н.С. Кузнецової. – Одеса: Гельветика, 2021. – 690 с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ільків О. В. Речові права в умовах новелізації цивільного законодавства України: монографія. Рівне: О. Зень, 2021. 456 с. 2. Зловживання правом: збірка статей / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: Екус, 2021. 308 с. 3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. / за заг. ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, В. В. Луця ; [наук. ред. М. М. Хоменко]. 6-те вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2019 . Т. 1. 747 с. 4. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. 6-те вид., перероб. і допов./ за ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. Київ: Юрінком Інтер, 2019. Т. II. 1048 с. 5. Рим Т.Я. Цивільно-правові засади регулювання інвестиційних відносин у будівництві: монографія. Львів: «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2020. 388 с. 6. Скрипник В. Л. Теоретичні і методологічні проблеми об'єктів цивільних прав: монографія. Кременчук: ПП Шербатих О. В., 2020. 380 с. 7. Слома В. М. Цивільно-правові зобов'язання з множинністю суб'єктів: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 384 с. 8. Стефанчук М. О. Цивільна правосуб'єктність фізичних осіб та особливості її здійснення: монографія. Київ: АртЕк, 2020. 479 с. 9. Цивільне право (особлива частина) : навч. посібник / за заг. ред. : Н.М. Процьків, В.М. Никифорака. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с. 10. Цивільне право України: підручник. 2-е вид., перероб. і доп. У 2 ч. Ч. 1. Загальна. / за ред. Р. Б. Шишки (кер. авт. кол.). Київ: Видавництво «Ліра-К», 2018. 736 с. 11. Якубівський І. Є. Набуття, здійснення та захист майнових прав

	<p>інтелектуальної власності в Україні: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 522 с.</p> <p>12. Яновицька Г.Б. Цивільно-правові засоби захисту прав споживачів в Україні: монографія. Львів: Видавництво «Пастр-7», 2018. 400 с.</p> <p>13. Butterworths Property Law Handbook. 11th edition / by <u>Benjamin Faulkner, Jonathan Davey</u>. London: <u>LexisNexis Butterworths</u>, 2018. 386 p.</p> <p>14. Herts A. The Peculiarities of Civil-Legal Regulation of Transplantation in Ukraine and Europe. <i>Baltic Journal of European Studies</i>, 2018, 8(1), pp. 33–48</p> <p>15. Elbert R. de Jong. Tort Law and Judicial Risk Regulation: Bipolar and Multipolar Risk Reasoning in Light of Tort Law’s Regulatory Effects. <i>European Journal of Risk Regulation</i>. 2018. Vol. 9. Issue 1.</p>
Тривалість курсу	135 годин
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 32 години практичних занять, 87 годин самостійна робота.
Очікувані результати навчання	<p>Вивчення навчальної дисципліни «Здійснення і захист цивільних прав» спрямоване на формування та розвиток наступних компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> • загальних, що передбачають: <ol style="list-style-type: none"> 1) здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; 2) здатність проводити дослідження на відповідному рівні; 3) здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел щодо здійснення і захисту цивільних прав; 4) здатність приймати обґрунтовані рішення для здійснення і захисту цивільних прав; 5) здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня з метою здійснення і захисту цивільних прав; 6) здатність розробляти проекти та управляти ними; • спеціальних, що передбачають: <ol style="list-style-type: none"> 1) здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права щодо здійснення і захисту цивільних прав; 2) здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію; 3) здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні; 4) здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів; 5) здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності; 6) здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів; 7) здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості. <p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>Знати</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні положення сучасної цивільно-правової доктрини та

	<p>принципи цивільного права у правотворчості та в процесі застосування норм про здійснення і захист цивільних прав;</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості міждисциплінарного підходу в оцінці цивільно-правових явищ та правозастосовчій діяльності щодо захисту цивільних прав; - правові позиції щодо класифікації захисту цивільних прав за різними підставами: залежно від способів, форм, порядку захисту тощо; - методики у процесі правотворення та застосування норм, які регулюють здійснення і захист цивільних прав; - цивільно-правові інститути різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Європейського Союзу; - практику правозастосування щодо здійснення і захисту цивільних прав. <p>Вміти</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтовувати та мотивувати правові рішення щодо захисту цивільних прав та інтересів, давати розгорнуту юридичну аргументацію стосовно визначення ефективного способу (способів) захисту; - застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур цивільного і господарського судочинства щодо захисту цивільних прав; - готувати проекти документів, що стосуються здійснення (договори, довіреності тощо) та захисту (позовні заяви, судові рішення тощо) цивільних прав, аналізувати соціально-значущі процеси, в контексті захисту цивільних прав, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості; - застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення цивільно-правових спорів; - критично оцінювати ефективність представництва і захисту цивільних прав та інтересів учасників цивільних правовідносин; - формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо здійснення і припинення цивільних прав; особливостей захисту речових прав; зобов'язально-правових способів захисту цивільних прав; - інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі щодо здійснення та захисту цивільних прав, вміння застосовувати норми цивільного права.
Ключові слова	Суб'єкти здійснення цивільних прав; способи здійснення цивільних прав; строки здійснення цивільних прав; межі здійснення цивільних прав; захист цивільних прав.
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем.
Теми	<p>Тема 1. Підстави виникнення цивільних прав (2 години)</p> <p>Тема 2. Здійснення цивільних прав (2 години)</p> <p>Тема 3. Межі здійснення і припинення цивільних прав (2 години)</p>

	<p>Тема 4. Захист цивільних прав та інтересів (2 години)</p> <p>Тема 5. Особливості захисту речових прав (4 години)</p> <p>Тема 6. Зобов'язально-правові способи захисту цивільних прав (4 години).</p>
Підсумковий контроль, форма	Іспит вкінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу магістри потребують базових знань з цивільного права України, господарського права України; сімейного права України; міжнародного приватного права, цивільного процесуального права.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки, тьюторство, навчальні спільноти і т. д.) проектно-орієнтоване навчання, дискусія.</p> <p>Тьюторський супровід, націлений на реалізацію принципу індивідуалізації в освіті, сприяє найбільш повному розкриттю особистісного потенціалу студента за умови встановлення суб'єктних відносин, в яких кожна сторона бере на себе відповідальність за свій вибір.</p>
Необхідне обладнання	Вивчення курсу може потребувати використання програмного забезпечення.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25 • контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25 • залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що магістри виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи магістрів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі магістра є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі магістри відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Магістри мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку магістри зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку магістри не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Магістри заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття;</p>

	<p>недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до іспиту.</p>	<p>Перелік питань для проведення підсумкової оцінки знань</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види суб'єктивних цивільних прав. 2. Поняття та класифікація юридичних фактів у цивільному праві. 3. Юридичні склади. 4. Правочин як підстава виникнення цивільних прав. 5. Створення об'єкта інтелектуальної власності як підстава виникнення цивільних прав. 6. Завдання шкоди як юридичний факт. 7. Акти органів публічної влади, їх службових, посадових осіб як підстави виникнення цивільних прав. 8. Рішення суду як підстава виникнення цивільних прав. 9. Поняття здійснення суб'єктивних цивільних прав. 10. Принципи здійснення цивільних прав. 11. Суб'єкти здійснення цивільних прав. 12. Способи здійснення цивільних прав, їх класифікація. 13. Строки здійснення цивільних прав. 14. Межі здійснення цивільних прав: поняття та сутність. 15. Неприпустимість зловживання цивільними правами. 16. Неприпустимість порушення прав інших осіб, завдання шкоди довкіллю, культурній спадщині при здійсненні цивільних прав. 17. Неприпустимість зловживання монопольним становищем, недобросовісної конкуренції при здійсненні цивільних прав. 18. Підстави припинення цивільних прав. 19. Поняття захисту цивільних прав. 20. Співвідношення понять «охорона» і «захист» в цивільному праві. 21. Право на захист та його суб'єкти. 22. Підстави захисту цивільних прав. 23. Строки захисту цивільних прав. 24. Судовий порядок захисту цивільних прав. 25. Нотаріальний порядок захисту цивільних прав. 26. Самозахист цивільних прав. 27. Способи захисту цивільних прав: поняття та класифікація. 28. Визнання права як спосіб захисту. 29. Визнання правочину недійсним як спосіб захисту цивільних прав. 30. Припинення дії, яка порушує право, як спосіб захисту. 31. Відновлення становища, яке існувало до порушення права, як спосіб захисту. 32. Зміна правовідношення і припинення правовідношення як способи захисту. 33. Примусове виконання обов'язку в натурі як спосіб захисту. 34. Відшкодування збитків та інші способи відшкодування майнової шкоди як спосіб захисту цивільних прав. 35. Відшкодування моральної (немайнової) шкоди як спосіб захисту

	<p>цивільних прав.</p> <p>36. Визнання незаконними рішення, дії чи бездіяльності органу публічної влади, їх посадових і службових осіб як спосіб захисту цивільних прав.</p> <p>37. Поняття та види способів захисту речових прав.</p> <p>38. Витребування майна з чужого незаконного володіння.</p> <p>39. Захист права власності від порушень, не пов'язаних із позбавленням власника володіння майном (негаторний позов).</p> <p>40. Визнання права власності як спосіб захисту.</p> <p>41. Визнання незаконним правового акту, що порушує право власності.</p> <p>42. Відшкодування шкоди, завданої власникові земельної ділянки, житлового будинку, інших будівель у зв'язку зі зниженням їх цінності.</p> <p>43. Повернення безпідставно набутого або збереженого за рахунок іншої особи майна (кондикція) як спосіб захисту цивільних прав.</p> <p>44. Відшкодування збитків як спосіб захисту у зобов'язальних правовідносинах.</p> <p>45. Сплата неустойки за порушення зобов'язання.</p> <p>46. Особливості відповідальності за порушення грошового зобов'язання.</p> <p>47. Зміна та розірвання договору у зв'язку із порушенням зобов'язання.</p> <p>48. Оперативні санкції у зобов'язальних правовідносинах.</p> <p>49. Способи захисту цивільних прав в іпотечних правовідносинах.</p> <p>50. Відшкодування майнової шкоди як спосіб захисту.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>